

voet breede (Lange) Baanstraat maar één huis af, waardoor de (Korte) Baanstraat aan het zuidelijk einde nauwelijks 20 voet breed werd. Zeer duidelijk spreekt daaruit dat het hierbij in hoofdzaak ging om een ruime verbinding oost-west, waaraan blijkbaar eerst nu behoefte werd gevoeld; de bajonetvormige oplossing biedt, al dan niet bedoeld, in den knik bij den Vogelenzang een zeer schilderachtig aspect.

De ontwikkeling van dit stadsdeel, dat zooveel overeenkomst had met de landelijke gebieden welke in het begin der 19e eeuw nog buiten de vesten werden aangetroffen, is wel zeer merkwaardig, te meer omdat de aanleg hoofdzakelijk plaats vond in een tijdperk van „hoch-conjonctur” waarvan het toppunt ligt omstreeks 1598¹⁾.

De aanleg, de eigenlijke wegenbouw, was zelfs in de 16e eeuw nog heel eenvoudig. Van kanalisaties, onmisbaar in hooggelegen steden als Utrecht waar men reeds in 1400 de wijdte der uitmondingen van riolen regelde, wist men hier niet: de talloze slooten en waterlopen namen willig op wat men kwijt wilde. Voor de bestrating, die langen tijd in hoofdzaak beperkt bleef tot enkele verkeerswegen, werden kleine veldkeien gebezigd, eerst later ook gebakken steenen; maar in elk geval haastte men zich niet met het aanbrengen ervan.

De straten welke in 1583 werden aangelegd op het terrein van den voormaligen St. Sebastiaans-doele (Kalverstraat, Doelstraat) en die volgens Van Waerschut in 1584 bebouwd waren met eenige nieuwe slechte huizen, hadden in 1586 nog geen bestrating. Op rekest van hen, die perceelen gekocht en voor 1/6 contant betaald hadden, werd 24 Febr. van dat jaar besloten het maken der straten aan te besteden, mits de koopers de gelden daartoe noodig voorschoten; de renten mochten zij korten op die welke zij schuldig waren voor het onbetaalde deel der koopsom.

De Baanstraat, in 1597 aangelegd, werd volgens Zas

1) Van Waerschut Br. II blz. 295. „In 't jaar 1598 waren de huyzen uittermaten duer”. In 1601 veranderde dit plotseling. Een huis aan de Hoogstraat, dat in 1598 f 7000 had gedaan, bracht toen slechts f 3600 op, als gevolg der sterk gevoelde mededinging van Amsterdam (N. Zas, Br. II blz. 435).